

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 9 lipca 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna polityka handlowa – Dumping – Cła antidumpingowe nałożone na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej – Rozporządzenie (WE) nr 91/2009 – Ważność – Rozporządzenie (WE) nr 384/96 – Artykuł 2 ust. 10 i 11 – Prawo do obrony

W sprawie C-104/19

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów) postanowieniem z dnia 8 lutego 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 11 lutego 2019 r., w postępowaniu:

Donex Shipping and Forwarding BV

przeciwko

Staatssecretaris van Financiën,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: M. Vilaras, prezes izby, S. Rodin, D. Šváby, K. Jürimäe (sprawozdawczyni) i N. Piçarra, sędziowie,

rzecznik generalny: G. Pitruzzella,

sekretarz: C. Strömholm, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 grudnia 2019 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu Donex Shipping and Forwarding BV – Y. Melin, avocat, i J. Biermasz, advocaat,
- w imieniu rządu niderlandzkiego – M. Bulterman i J. Langer, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Rady Unii Europejskiej – H. Marcos Fraile i B. Driessen, w charakterze pełnomocników, wspieranych przez N. Tuominen, avocate,
- w imieniu Komisji Europejskiej – M. França, T. Maxian Rusche, F. van Schaik i C.E.E. Zois, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niderlandzki.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 4 marca 2020 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy ważności rozporządzenia Rady (WE) nr 91/2009 z dnia 26 stycznia 2009 r. nakładającego ostateczne cło antydumpingowe na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2009, L 29, s. 1) (zwanego dalej „spornym rozporządzeniem”).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Donex Shipping and Forwarding BV (zwaną dalej „Donex”) a Staatssecretaris van Financiën (sekretarzem stanu ds. finansów, Niderlandy) dotyczącego wezwań do zapłaty przez Donex ceł antydumpingowych z tytułu przywozu elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chin.

Ramy prawne

Rozporządzenie podstawowe

- 3 W okresie wystąpienia okoliczności prowadzących do przyjęcia spornego rozporządzenia przepisy normujące stosowanie środków antydumpingowych przez Unię Europejską zawarte były w rozporządzeniu Rady (WE) nr 384/96 z dnia 22 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony przed dumpingowym przywozem z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. 1996, L 56, s. 1), zmienionym ostatnio rozporządzeniem Rady (WE) nr 2117/2005 z dnia 21 grudnia 2005 r. (Dz.U. 2005, L 340, s. 17) (zwanym dalej „rozporządzeniem podstawowym”).
- 4 Zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia podstawowego:
„Produkt uznaje się za przywieziony po cenach dumpingowych, jeżeli jego cena eksportowa do Wspólnoty jest niższa od porównywalnej ceny produktu podobnego ustalonej w kraju wywozu w zwykłym obrocie handlowym”.
- 5 Artykuł 2 ust. 10 i 11 tego rozporządzenia stanowił:

„10. Dokonuje się obiektywnego porównania ceny eksportowej z wartością normalną. Porównania dokonuje się na tym samym poziomie handlu, w odniesieniu do sprzedaży dokonanych w jak najbardziej zbliżonych terminach oraz z należyтым uwzględnieniem różnic wpływających na porównywalność cen. W przypadku gdy nie jest możliwe porównanie ustalonej wartości normalnej i ceny eksportowej na takiej podstawie, uwzględnia się, w formie dostosowania i oceniając każdy przypadek z osobna, różnice stwierdzonych czynników, które zostały zgłoszone i co do których wykazano, że mogą wpłynąć na ceny oraz ich porównywalność. Unika się powtórnych dostosowań, w szczególności w przypadku różnic dotyczących bonifikat, rabatów, ilości i poziomu handlu. W przypadku spełnienia określonych warunków czynniki, co do których można dokonać dostosowania, są następujące:

[...]

b) *Przywozowe należności celne i podatki pośrednie*

Dokonuje się dostosowania wartości normalnej o kwotę odpowiadającą wszystkim opłatom przywozowym lub podatkom pośrednim od produktu podobnego oraz jego fizycznych składników, w przypadku gdy jest on przeznaczony do konsumpcji w kraju wywozu, zaś opłaty te nie zostały pobrane ani zwrócone w odniesieniu do produktu wywiezionego do Wspólnoty.

[...]

k) *Inne czynniki*

Dostosowania można również dokonać z tytułu różnic czynników nieprzewidzianych w lit. a)–j), jeżeli zostanie wykazane, że wpływają one na porównywalność cen, stosownie do wymagań niniejszego ustępu, w szczególności gdy zostanie wykazane, że klienci płacą różne ceny na rynku krajowym wskutek różnicy tych czynników.

[...]

11. Z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów regulujących obiektywne porównanie, istnienie marginesów dumpingu w okresie objętym postępowaniem zwykle ustala się na podstawie porównania średniej ważonej wartości normalnej ze średnią ważoną cen we wszystkich transakcjach wywozowych do Wspólnoty lub na podstawie porównania poszczególnych wartości normalnych z poszczególnymi cenami eksportowymi do Wspólnoty w rozbiciu na poszczególne transakcje. Jednakże wartość normalna ustalona w oparciu o średnią ważoną może zostać porównana z cenami wszystkich indywidualnych transakcji wywozowych do Wspólnoty, o ile istnieje struktura cen eksportowych znacząco odbiegających od siebie w zależności od nabywcy, regionu lub okresu, zaś metody przewidziane w pierwszym zdaniu niniejszego ustępu nie odzwierciedlałyby pełnego zakresu praktyk dumpingowych. Przepisy niniejszego ustępu nie wykluczają zastosowania metody kontroli wyrwykowej, zgodnie z art. 17”.

Sporne rozporządzenie

- 6 W następstwie skargi złożonej w dniu 26 września 2007 r. przez European Industrial Fasteners Institute (EIFI) Komisja Europejska opublikowała w dniu 9 listopada 2007 r. zawiadomienie o wszczęciu postępowania antydumpingowego dotyczącego przywozu niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2007, C 267, s. 31).
- 7 Dochodzenie objęło okres od 1 października 2006 r. do 30 września 2007 r. Objęło ono niektóre elementy złączne z żeliwa lub stali inne niż ze stali nierdzewnej (zwane dalej „odnośnym produktem”).
- 8 W dniu 4 sierpnia 2008 r. wszystkie zainteresowane strony otrzymały dokument informacyjny szczegółowo prezentujący wstępne ustalenia na tym etapie dochodzenia oraz zapraszający je do przedstawiania uwag w kwestii tych ustaleń.
- 9 W dniu 18 września 2008 r. odbyło się spotkanie ze stronami o przeciwnych interesach. Wszystkie zainteresowane strony, które przedstawiły uwagi dotyczące definicji odnośnego produktu, wzięły udział w tym spotkaniu.
- 10 Na początku dochodzenia klasyfikacja odnośnego produktu była oparta na numerach kontrolnych produktu. Po tym spotkaniu ze stronami o przeciwnych interesach zdecydowano, że do właściwości produktu uwzględnianych w ramach obliczania marginesu dumpingu i marginesu szkody powinno zostać dodane rozróżnienie pomiędzy standardowymi i specjalnymi elementami złącznymi, które nie było pierwotnie elementem tej klasyfikacji (motyw 51 spornego rozporządzenia). W zakresie, w jakim kilku chińskich importerów i producentów eksportujących utrzymywało, że elementy złączne produkowane w państwie analogicznym nie były porównywalne z elementami złącznymi wywozonymi

do Wspólnoty przez chińskich producentów, dochodzenie wykazało, że zarówno produkty specjalne, jak i standardowe były produkowane i sprzedawane w Indiach, a podstawowe właściwości fizyczne i techniczne tych elementów złącznych były takie same jak właściwości produktów wywożonych z Chin (motyw 56 tego rozporządzenia).

- 11 W motywie 57 spornego rozporządzenia stwierdzono, że elementy złączne produkowane i sprzedawane na terytorium Wspólnoty przez przemysł wspólnotowy, elementy złączne produkowane i sprzedawane na rynku krajowym w Chinach oraz na rynku krajowym w Indiach, pełniących rolę państwa analogicznego, jak również elementy złączne produkowane w Chinach i sprzedawane do Wspólnoty są podobne w rozumieniu art. 1 ust. 4 rozporządzenia podstawowego.
- 12 W spornym rozporządzeniu wartość normalna w przypadku chińskich producentów eksportujących, którym nie przyznano traktowania na zasadach rynkowych, została ustalona na podstawie informacji uzyskanych od producenta w państwie analogicznym. Za państwo analogiczne uznano Indie, biorąc pod uwagę warunki konkurencji i otwartości indyjskiego rynku oraz fakt, iż współpracujący indyjski producent prowadził sprzedaż produktów, które są porównywalne z produktami wywożonymi przez chińskich producentów eksportujących (motyw 91 tego rozporządzenia).
- 13 W związku z tym w motywach 97 i 98 spornego rozporządzenia stwierdzono:
  - „(97) Jedno z przedsiębiorstw, którym przyznano indywidualne postępowanie, a także niektórzy importerzy stwierdzili, że wartość normalna uzyskana od jednego producenta w Indiach, który rzekomo nie produkuje typów elementów złącznych podobnych do tych produkowanych przez przedmiotowe przedsiębiorstwo, nie stanowi najlepszej podstawy dla odpowiedniego porównania. W związku z tym zasugerowali oni, aby zgodnie z art. 2 ust. 7 lit. a) rozporządzenia podstawowego obliczyć wartość normalną »w oparciu o inną rozsądną podstawę«, którą w tym przypadku są własne dane liczbowe eksporterów, skorygowane o rzekome zniekształcenie kosztów surowca.
  - (98) Powyższy wniosek został odrzucony, ponieważ stwierdzono, że indyjski producent, o którym mowa w motywie 91, prowadzi również sprzedaż elementów złącznych porównywalnych do elementów złącznych wywożonych przez chińskich producentów eksportujących. Ponadto, jak wyjaśniono w motywie 103 poniżej, wartość normalna została poddana odpowiednim korektom wpływającym na porównywalność cen”.
- 14 W odniesieniu do porównania wartości normalnej i cen eksportowych motywy 101–104 spornego rozporządzenia stanowią:
  - „(101) Wartość normalną i ceny eksportowe porównywano na podstawie ceny ex-works. Aby zapewnić rzetelne porównanie między wartością normalną a ceną eksportową, wzięto pod uwagę, w formie dostosowań, różnice wpływające na ceny i porównywalność cen zgodnie z art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego.
  - (102) Porównania cen elementów złącznych eksportowanych z [Chin] oraz elementów złącznych sprzedawanych na rynku indyjskim przez współpracującego producenta indyjskiego dokonano poprzez rozróżnienie standardowych i specjalnych typów elementów złącznych.
  - (103) Ponadto dowody zgromadzone na miejscu kontroli wykazały, że procedury kontroli jakości stosowane przez producenta indyjskiego, którego dane wykorzystano do określenia wartości normalnej, były bardziej zaawansowane od procedur stosowanych przez chińskich współpracujących producentów eksportujących wytwarzających i eksportujących głównie standardowe typy elementów złącznych. W tych przypadkach dla określenia indyjskiej wartości normalnej uwzględniono koszt kontroli jakości poniesiony przez producenta indyjskiego.

- (104) Ponadto wprowadzono odpowiednie dostosowania w zakresie transportu, ubezpieczenia, opłat manipulacyjnych oraz kosztów ubocznych, opakowania, kredytu oraz opłat bankowych we wszystkich przypadkach, w których uznano je za rozsądne, prawidłowe i poparte potwierdzonymi dowodami”.
- 15 Margines dumpingu dla przedsiębiorstw niewspółpracujących dla całego kraju w odniesieniu do wszystkich pozostałych eksporterów z Chin ustalono na poziomie 115,4% ceny CIF na granicy Wspólnoty przed wniesieniem opłaty celnej (motyw 111 spornego rozporządzenia).
- 16 W motywie 229 spornego rozporządzenia ogólnokrajowy margines szkody ustalono na 85% tej ceny.
- 17 Na mocy art. 1 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia nałożono ostateczne cło antydumpingowe na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali innej niż stal nierdzewna pochodzące z Chin. Stawka tego cła w odniesieniu do „wszystkich pozostałych przedsiębiorstw” w stosunku do imiennie wymienionych przedsiębiorstw wynosi 85%.
- 18 W dniu 28 lipca 2011 r. Organ Rozstrzygania Sporów Światowej Organizacji Handlu (WTO) (zwany dalej „ORS”) przyjął sprawozdanie Organu Apelacyjnego WTO oraz sprawozdanie zespołu orzekającego zmienione sprawozdaniem tegoż Organu Apelacyjnego w sprawie „Wspólnoty Europejskie – ostateczne środki antydumpingowe wprowadzone względem przywozu niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chin” (WT/DS397) (zwane dalej łącznie „sprawozdaniem z 2011 r.”). W sprawozdaniach tych stwierdzono, że przyjmując sporne rozporządzenie, Unia naruszyła niektóre przepisy prawa WTO.

Rozporządzenia wykonawcze (UE) nr 924/2012, (UE) 2015/519 i (UE) 2016/278

- 19 Sporne rozporządzenie zostało zmienione rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 924/2012 z dnia 4 października 2012 r. (Dz.U. 2012, L 275, s. 1), w celu skorygowania tych jego aspektów, które zostały uznane za niespójne przez ORS w sprawozdaniach z 2011 r. oraz w celu dostosowania go do zaleceń i orzeczeń ORS.
- 20 Artykuł 1 rozporządzenia wykonawczego nr 924/2012 zastąpił stawkę cła antydumpingowego nałożonego spornym rozporządzeniem w odniesieniu do „wszystkich pozostałych przedsiębiorstw” stawką wynoszącą 74,1%.
- 21 Zgodnie z art. 2 tego rozporządzenia weszło ono w życie w dniu 11 października 2012 r.
- 22 To zmienione cło antydumpingowe zostało utrzymane w mocy rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/519 z dnia 26 marca 2015 r. nakładającym ostateczne cło antydumpingowe na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej, rozszerzone na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali wysyłanych z Malezji, zgłoszonych lub niezgłoszonych jako pochodzące z Malezji, w następstwie przeglądu wygaśnięcia przeprowadzonego na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1225/2009 (Dz.U. 2015, L 82, s. 78).
- 23 W dniu 18 stycznia 2016 r. ORS przyjął sprawozdanie Organu Apelacyjnego WTO i sprawozdanie zespołu orzekającego zmienione sprawozdaniem tegoż Organu Apelacyjnego w sprawie „Wspólnoty Europejskie – ostateczne środki antydumpingowe wprowadzone względem przywozu niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chin – skarga Chin na podstawie art. 21.5 Uzgodnień w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzyganie sporów” (WT/DS 397/RW) (zwane dalej łącznie „sprawozdaniem z 2016 r.”). W sprawozdaniach tych stwierdzono, że przyjmując rozporządzenie wykonawcze nr 924/2012, Unia naruszyła niektóre przepisy prawa WTO.

- 24 W następstwie tych sprawozdań Komisja przyjęła rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/278 z dnia 26 lutego 2016 r. uchylające ostateczne cło antydumpingowe nałożone na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej, rozszerzone na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali wysyłanych z Malezji, zgłoszonych lub niezgłoszonych jako pochodzące z Malezji (Dz.U. 2016, L 52, s. 24).
- 25 Artykuł 1 tego rozporządzenia wykonawczego uchyla cło antydumpingowe nałożone spornym rozporządzeniem, zmienione rozporządzeniem wykonawczym nr 924/2012 oraz utrzymane w mocy rozporządzeniem wykonawczym 2015/519.
- 26 Zgodnie z art. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego 2016/278 uchylenie to staje się skuteczne od dnia 28 lutego 2016 r. i nie stanowi podstawy zwrotu należności celnych pobranych przed tą datą.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 27 W 2011 r. Donex dokonała zgłoszeń do dopuszczenia do swobodnego obrotu elementów złącznych z żeliwa lub stali, których przywozu dokonała na rachunek niderlandzkiej spółki, która zakupiła je od dwóch dostawców z siedzibą w Tajlandii. W zgłoszeniach tych Donex wskazała Tajlandię jako państwo pochodzenia tych elementów.
- 28 W wyniku dochodzenia prowadzonego przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) ustalono, że elementy te pochodziły w rzeczywistości z Chin, w związku z czym na mocy spornego rozporządzenia były objęte cłem antydumpingowy.
- 29 W związku z tym Donex otrzymała wezwania do zapłaty ceł antydumpingowych wystawione w dniu 4 czerwca 2014 r. Cła te zostały obliczone przy zastosowaniu stawki 85%, znajdującej zastosowanie do „wszystkich pozostałych przedsięwzięć”.
- 30 Donex zaskarżyła wspomniane wezwania do zapłaty do rechtbank Noord-Holland (sądu rejonowego dla prowincji Holandia Północna, Niderlandy), a następnie wniosła odwołanie do Gerechtshof Amsterdam (sądu apelacyjnego w Amsterdamie, Niderlandy). Orzeczeniem z dnia 22 grudnia 2016 r. sąd ten oddalił wniesione do niego odwołanie, odrzucając w szczególności argumenty, na podstawie których spółka ta zakwestionowała ważność spornego rozporządzenia.
- 31 Od tego orzeczenia Donex wniosła skargę kasacyjną do Hoge Raad der Nederlanden (sądu najwyższego Niderlandów). Przed sądem tym Donex powtórzyła argumenty podniesione przez nią w celu zakwestionowania ważności spornego rozporządzenia.
- 32 Sąd ten podkreśla, że wnioski przyjęte w spornym rozporządzeniu powinny być interpretowane z uwzględnieniem zarówno motywów tego rozporządzenia, jak i motywów rozporządzenia wykonawczego nr 924/2012.
- 33 W pierwszej kolejności sąd ten zastanawia się na ważnością spornego rozporządzenia w świetle art. 2 ust. 11 rozporządzenia podstawowego w odniesieniu do ustalenia marginesu dumpingu. Zdaniem tego sądu z motywów 97 i 98 spornego rozporządzenia odczytywanych w związku z motywem 109 rozporządzenia wykonawczego nr 924/2012 wynika, że chiński wywóz niektórych typów odnośnego produktu, dla których nie istniał odpowiadający typ produktu produkowanego i sprzedawanego w państwie analogicznym, został wyłączony z obliczenia marginesu dumpingu. Tymczasem takie wyłączenie jest niezgodne z art. 2 ust. 11 rozporządzenia podstawowego, jak wynika z wyroku z dnia 5 kwietnia 2017 r., Changshu City Standard Parts Factory i Ningbo Jinding Fastener/Rada (C-376/15 P i C-377/15 P, EU:C:2017:269).

- 34 W związku z tym sąd odsyłający zastanawia się, czy rozwiązanie przyjęte w tym wyroku może zostać zastosowane w niniejszej sprawie i czy niezgodność z prawem spornego rozporządzenia jest wystarczająco istotna, aby uzasadnić stwierdzenie jego nieważności.
- 35 W drugiej kolejności sąd ten zastanawia się nad ważnością spornego rozporządzenia w świetle art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego.
- 36 Po pierwsze, sąd ten zauważa, że Komisja w ramach dochodzenia, które doprowadziło do przyjęcia rozporządzenia wykonawczego nr 924/2012, odmówiła dokonania żądanych dostosowań w zakresie przywozowych należności celnych i podatków pośrednich nakładanych na surowce w państwie analogicznym oraz w zakresie różnic kosztów produkcji, tak że można by przyjąć, że sporne rozporządzenie nie uwzględniło również takich wniosków o dokonanie dostosowań. Ponieważ Trybunał nie zajął w tej kwestii stanowiska w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2017 r., Changshu City Standard Parts Factory i Ningbo Jinding Fastener/Rada (C-376/15 P i C-377/15 P, EU:C:2017:269), konieczne jest przedłożenie pytania prejudycjalnego w tym przedmiocie.
- 37 Po drugie, sąd odsyłający zastanawia się, czy sporne rozporządzenie jest nieważne z uwagi na fakt, że Komisja nie przedstawiła chińskim producentom eksportującym we właściwym terminie w toku dochodzenia koniecznych informacji, a w szczególności danych indyjskiego producenta dotyczących ustalenia wartości normalnej, co uniemożliwiło im uzasadnienie ich wniosków o dokonanie dostosowań.
- 38 Gdyby Trybunał uznał, że sporne rozporządzenie narusza art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego, pojawi się również pytanie, czy naruszenie to jest wystarczająco poważne, aby należało stwierdzić nieważność tego rozporządzenia.
- 39 W tych okolicznościach Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy [sporne rozporządzenie] jest nieważne w stosunku do importera działającego w Unii ze względu na naruszenie art. 2 ust. 11 rozporządzenia [podstawowego] z racji tego, że do celów ustalenia marginesu dumpingu dla produktów objętych postępowaniem pochodzących od niewspółpracujących chińskich producentów eksportujących Rada [Unii Europejskiej] wykluczyła z porównania, o którym mowa w tym ustępie, transakcje wywozu dotyczące niektórych typów produktu?
- 2) Czy [sporne rozporządzenie] jest nieważne w stosunku do importera działającego w Unii ze względu na naruszenie art. 2 ust. 10 rozporządzenia [podstawowego] z racji tego, że [Rada i Komisja] – w ramach obliczania wysokości marginesu dumpingu dla produktów objętych postępowaniem – przy porównywaniu wartości normalnej produktów pochodzących od indyjskiego producenta z cenami eksportowymi podobnych chińskich produktów odmówiły uwzględnienia dostosowań w zakresie przywozowych należności celnych nakładanych na surowce i podatków pośrednich w państwie analogicznym, jakim są Indie, oraz dostosowań w zakresie (kosztów) produkcji, lub też z racji tego, że [Rada i Komisja] (we właściwym terminie) nie przedstawiły współpracującym chińskim producentom eksportującym wszystkich danych indyjskiego producenta mających znaczenie dla ustalenia wartości normalnej?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 40 Poprzez swe dwa pytania, które należy rozważyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy sporne rozporządzenie jest nieważne z trzech powodów, obejmujących, po pierwsze, naruszenie art. 2 ust. 11 rozporządzenia podstawowego, a po drugie i po trzecie – naruszenia art. 2 ust. 10 tego rozporządzenia.
- 41 W pierwszej kolejności na wstępie należy zauważyć, że wątpliwości sądu odsyłającego co do ważności spornego rozporządzenia oparte są częściowo na interpretacji tego rozporządzenia dokonanej w związku z rozporządzeniem wykonawczym nr 924/2012, którego nieważność stwierdził Trybunał wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2017 r., Changshu City Standard Parts Factory i Ningbo Jinding Fastener/Rada (C-376/15 P i C-377/15 P, EU:C:2017:269), w zakresie, w jakim dotyczyło ono skarżących w sprawie zakończonej tym wyrokiem.
- 42 W związku z tym z chronologii okoliczności faktycznych sporu rozstrzyganego w postępowaniu głównym, tak jak zostały one przedstawione przez sąd odsyłający, wynika, że to na podstawie spornego rozporządzenia, które jako jedyne znajdowało zastosowanie *ratione temporis* do tych okoliczności, zostały określone – z zastosowaniem stawki 85% – cła antydumpingowe stanowiące przedmiot wezwań do zapłaty będących przedmiotem postępowania głównego.
- 43 Należy jednak przypomnieć, że ocena ważności danego aktu, której przeprowadzenie należy do Trybunału w ramach odesłania prejudycjalnego, powinna zazwyczaj opierać się na sytuacji istniejącej w chwili przyjęcia tego aktu (wyroki: z dnia 17 lipca 1997 r., SAM Schiffahrt i Stapf, C-248/95 i C-249/95, EU:C:1997:377, pkt 46; a także z dnia 1 października 2009 r. Gaz de France – Berliner Investissement, C-247/08, EU:C:2009:600, pkt 49).
- 44 Wynika stąd, że zarówno przyjęcie rozporządzenia wykonawczego nr 924/2012, jak i częściowe stwierdzenie jego nieważności wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2017 r., Changshu City Standard Parts Factory i Ningbo Jinding Fastener/Rada (C-376/15 P i C-377/15 P, EU:C:2017:269), nie mogą mieć wpływu na ważność spornego rozporządzenia, gdyż te dwie okoliczności wystąpiły po przyjęciu tegoż rozporządzenia.
- 45 W drugiej kolejności, w zakresie, w jakim strony w postępowaniu głównym i inne podmioty, o których mowa w art. 23 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a które przedstawiły uwagi przed Trybunałem, podniosły kwestię wpływu sprawozdań z 2011 i 2016 r. na ważność spornego rozporządzenia, należy przypomnieć, że Trybunał orzekł, iż ważność tego rozporządzenia nie może być rozpatrywana w świetle sprawozdań z 2011 r.
- 46 To wyłącznie bowiem w dwóch wyjątkowych sytuacjach, które wynikają z woli samoograniczenia przez prawodawcę unijnego swobody swojego działania przy stosowaniu przepisów WTO, Trybunał przyznał, że do sądu Unii należy w odpowiednim przypadku kontrola zgodności z prawem aktu Unii w świetle porozumień WTO lub w świetle decyzji ORS stwierdzającej nieprzestrzeganie tych porozumień. Chodzi, po pierwsze, o sytuację, w której Unia miała zamiar wykonać szczególny obowiązek przyjęty w ramach tych porozumień, i po drugie, o przypadek, w którym odnośny akt prawa Unii wyraźnie odsyła do konkretnych postanowień tych porozumień (wyrok z dnia 18 października 2018 r., Rotho Blaas, C-207/17, EU:C:2018:840, pkt 47, 48 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 47 Tymczasem należy zauważyć, że sporne rozporządzenie nie odsyła wyraźnie do przepisów prawa WTO ani też nie wynika z niego, że przyjmując je, Rada zamierzała wykonać szczególny obowiązek przyjęty w tych ramach. Ponadto sprawozdania z 2011 r. są późniejsze względem tego rozporządzenia i nie mogą stanowić jego podstawy prawnej (wyrok z dnia 18 października 2018 r., Rotho Blaas, C-207/17, EU:C:2018:840, pkt 51).

- 48 Z tych samych względów ważność spornego rozporządzenia nie może być także oceniana w świetle sprawozdań z 2016 r.
- 49 Po tych wstępnych uwagach należy zbadać kolejno trzy zarzuty nieważności podniesione przez sąd odsyłający.
- 50 Po pierwsze, sąd ten zastanawia się nad kwestią, czy sporne rozporządzenie narusza art. 2 ust. 11 rozporządzenia podstawowego, gdyż w celu określenia marginesu dumpingu niewspółpracujących chińskich producentów eksportujących Rada wykluczyła z porównania, o którym mowa w tym przepisie, transakcje wywozu dotyczące niektórych typów produktu.
- 51 Należy przypomnieć, że art. 2 ust. 11 rozporządzenia podstawowego przewiduje dwie metody porównania wartości normalnej i ceny eksportowej do celów obliczenia marginesu dumpingu. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału niezależnie od wybranej metody porównania Rada i Komisja (zwane dalej łącznie „instytucjami Unii”) są zobowiązane uwzględnić, do celów tego obliczenia, wszystkie transakcje wywozu do Unii obejmujące produkt, będący przedmiotem dochodzenia, zdefiniowany w momencie wszczęcia tego dochodzenia i nie mogą zatem wykluczyć transakcji wywozu do Unii dotyczących niektórych typów tego produktu (zob. podobnie wyrok z dnia 5 kwietnia 2017 r., Changshu City Standard Parts Factory i Ningbo Jinding Fastener/Rada, C-376/15 P i C-377/15 P, EU:C:2017:269, pkt 53, 60, 61, 68).
- 52 W niniejszym przypadku, w przeciwieństwie do założenia, na jakim opiera się pierwszy zarzut nieważności, z żadnego motywu spornego rozporządzenia ani z żadnej okoliczności zawartej w aktach sprawy, którymi dysponuje Trybunał, nie wynika, że do celów przyjęcia tego rozporządzenia, w szczególności przy porównaniu wartości normalnej i ceny eksportowej na potrzeby obliczenia marginesu, instytucje Unii wykluczyły transakcje wywozu dotyczące niektórych typów odnośnego produktu.
- 53 Wręcz przeciwnie, zarówno motywy 56 i 57, jak i motyw 102 spornego rozporządzenia sugerują, że instytucje Unii rzeczywiście uwzględniły wszystkie transakcje wywozu dotyczące odnośnego produktu na potrzeby porównania wartości normalnej i ceny eksportowej. Zgodnie bowiem z motywami 56 i 57 tego rozporządzenia dochodzenie prowadzące do jego przyjęcia wykazało, że zarówno specjalne, jak i standardowe elementy złączne były produkowane i sprzedawane w Indiach oraz że elementy złączne produkowane i sprzedawane przez chińskich producentów eksportujących oraz te produkowane i sprzedawane na rynku krajowym w Indiach miały takie same podstawowe właściwości fizyczne i techniczne i były podobne. Jeżeli chodzi o motyw 102 rozporządzenia, odnotowuje on rozróżnienie standardowych i specjalnych typów elementów złącznych.
- 54 Na podstawie motywów 97 i 98 spornego rozporządzenia nie można przyjąć żadnego innego wniosku, jaki sąd odsyłający wskazuje w szczególności w uzasadnieniu swego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Motywy te ograniczają się bowiem do stwierdzenia – w odpowiedzi na podniesiony w dochodzeniu argument – że indyjski producent sprzedawał typy elementów złącznych porównywalne do tych wywożonych przez chińskich producentów eksportujących i że w celu zapewnienia porównywalności cen dokonano odpowiednich dostosowań wartości normalnej.
- 55 W tym kontekście, jeżeli – jak zauważył sąd odsyłający – instytucje Unii dokonały dostosowań wartości normalnej w celu zapewnienia porównywalności cen, okoliczność ta nie oznacza w żadnym razie, że wykluczyły one transakcje dotyczące niektórych typów odnośnego produktu przy porównywaniu wartości normalnej i ceny eksportowej. Porównywalność cen jest bowiem uwzględniana nie w ramach stosowania art. 2 ust. 11 rozporządzenia podstawowego, ale w ramach stosowania art. 2 ust. 10 tego rozporządzenia (zob. podobnie wyrok z dnia 5 kwietnia 2017 r., Changshu City Standard Parts Factory i Ningbo Jinding Fastener/Rada, C-376/15 P i C-377/15 P, EU:C:2017:269, pkt 68).

- 56 Po drugie, należy dodać, że w odpowiedzi na wniosek Trybunału Komisja przedstawiła Trybunałowi szczegóły obliczeń marginesu dumpingu niewspółpracujących chińskich producentów eksportujących wraz z towarzyszącymi tym obliczeniom wyjaśnieniami. Z analizy tych informacji wynika, że instytucje Unii w sposób systematyczny uwzględniły ogół transakcji wywozu odnośnego produktu do celów tych obliczeń.
- 57 W związku z tym nie można zarzucać instytucjom Unii wykluczenia, do celów obliczeń w spornym rozporządzeniu marginesu dumpingu niewspółpracujących chińskich producentów eksportujących, transakcji dotyczących niektórych typów odnośnego produktu w ramach porównania, o którym mowa w art. 2 ust. 11 rozporządzenia podstawowego.
- 58 W drugiej kolejności sąd odsyłający zastanawia się nad kwestią, czy sporne rozporządzenie narusza art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego z uwagi na to, że w ramach ustalenia wielkości marginesu dumpingu odnośnych produktów instytucje Unii odmówiły uwzględnienia, w ramach porównania wartości normalnej produktów indyjskiego producenta i cen eksportowych podobnych chińskich produktów, dostosowań w zakresie przywozowych należności celnych i podatków pośrednich w Indiach, a także w zakresie różnic w produkcji oraz kosztów produkcji.
- 59 Należy w tym względzie przypomnieć, że art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego przewiduje, że w przypadku gdy nie jest możliwe obiektywne porównanie wartości normalnej i ceny eksportowej, uwzględnia się w formie dostosowania różnice między czynnikami, które zostały zgłoszone i co do których wykazano, że mogą wpłynąć na ceny.
- 60 Należy ponadto przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału jeżeli strona na podstawie art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego żąda dostosowań mających zapewnić porównywalność wartości normalnej i ceny eksportowej w celu określenia marginesu dumpingu, powinna ona przedstawić dowód, że jej żądanie jest uzasadnione (zob. podobnie wyroki: z dnia 7 maja 1987 r., *Nachi Fujikoshi/Rada*, 255/84, EU:C:1987:203, pkt 33; a także z dnia 16 lutego 2012 r., *Rada i Komisja/Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP*, C-191/09 P i C-200/09 P, EU:C:2012:78, pkt 58).
- 61 W niniejszym przypadku z motywów 101–104 spornego rozporządzenia wynika, że instytucje Unii dokonały określonych dostosowań w celu przeprowadzenia obiektywnego porównania między wartością normalną i ceną eksportową.
- 62 Natomiast nie wydaje się, aby do instytucji Unii wpłynęły wnioski o dokonanie dostosowań w zakresie przywozowych należności celnych i podatków pośrednich w Indiach oraz w zakresie różnic w produkcji oraz kosztów produkcji.
- 63 Tę okoliczność potwierdza analiza ogółu uwag, które otrzymała Komisja w toku dochodzenia od zainteresowanych stron w następstwie przekazania wszystkim stronom dokumentu informacyjnego. Uwagi te, które Komisja na wniosek Trybunału przedłożyła w niniejszej sprawie, nie wskazują na złożenie jakiegokolwiek wniosku o dokonanie dostosowań, o jakich mowa w poprzednim punkcie niniejszego wyroku.
- 64 W rezultacie w braku jakiegokolwiek wniosku o dokonanie dostosowań, o jakich mowa w pkt 62 niniejszego wyroku, jak też w braku jakichkolwiek elementów mających uzasadnić takie dostosowania nie można zarzucać instytucjom Unii, że nie dokonały takich dostosowań w spornym rozporządzeniu. W tych okolicznościach nie jest konieczne ustalenie, biorąc pod uwagę wymianę stanowisk, która miała miejsce przed Trybunałem, czy i ewentualnie na jakich warunkach importer, taki jak Donex, może przed sądem krajowym podnieść zarzut, że instytucje te nie dokonały takich dostosowań.

- 65 W trzeciej kolejności sąd odsyłający zastanawia się nad kwestią, czy sporne rozporządzenie narusza art. 2 ust. 10 spornego rozporządzenia z uwagi na to, że w toku dochodzenia, które doprowadziło do jego przyjęcia, instytucje Unii nie przedstawiły lub też nie przedstawiły we właściwym terminie chińskim producentom eksportującym, którzy współpracowali wszystkich danych indyjskiego producenta dotyczących wartości normalnej.
- 66 W tym względzie z uzasadnienia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że sąd ten uważa, iż z uwagi na brak przekazania przynajmniej we właściwym terminie chińskim producentom eksportującym tych danych instytucje Unii uniemożliwiły im solidne uzasadnienie ich wniosków o dokonanie dostosowań. W ten sam sposób Donex podnosi w uwagach na piśmie przedłożonych Trybunałowi, że to spóźnione przekazanie danych uniemożliwiło tym producentom eksportującym wykonanie w odpowiedni sposób ich prawa żądania dostosowań i uzasadnienia ich wniosków złożonych w tym celu.
- 67 Z zastrzeżeniem kwestii, czy art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego zobowiązuje instytucje Unii do dostarczenia zainteresowanym stronom informacji dotyczących ustalenia wartości normalnej w oparciu o ceny producentów z państwa analogicznego, wydaje się – jak słusznie zauważają instytucje Unii i jak zauważył rzecznik generalny w pkt 64 opinii – że trzeci zarzut nieważności sprowadza się w istocie do zarzucenia tym instytucjom, że naruszyły one prawo do obrony chińskich producentów eksportujących, którzy skorzystali z przysługujących im praw procesowych w toku dochodzenia prowadzącego do przyjęcia spornego rozporządzenia.
- 68 Tymczasem jak wynika z orzecznictwa Trybunału, spółka, która nie brała udziału w dochodzeniu w sprawie dumpingu i nie jest powiązana z żadnym z producentów eksportujących z państwa, którego dotyczy to dochodzenie, nie może rościć sobie prawa do obrony w toku postępowania, w którym nie brała udziału (zob. podobnie wyrok z dnia 10 września 2015 r., Fliesen-Zentrum Deutschland, C-687/13, EU:C:2015:573, pkt 73).
- 69 Jak zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 60 opinii, jest tak tym bardziej w sytuacji, gdy taka spółka zmierza powołać się na naruszenie prawa do obrony producentów eksportujących z państwa, którego dotyczy dochodzenie, z którymi nie jest ona w żaden sposób powiązana.
- 70 Jak zauważył bowiem rzecznik generalny w pkt 57 opinii, w systemie postępowania antydumpingowego rozporządzenie podstawowe przyznaje niektórym zainteresowanym stronom prawa i gwarancje proceduralne, których wykonanie zależy jednak od czynnego udziału tych stron w samym postępowaniu, który to udział powinien przyjąć przynajmniej formę złożenia pisemnego wniosku w określonym terminie.
- 71 W niniejszej sprawie z informacji zawartych w aktach sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika, po pierwsze, że ani Donex, ani jej dostawcy nie brali udziału w dochodzeniu, które doprowadziło do przyjęcia spornego rozporządzenia, a po drugie, że nie wydaje się, aby Donex była powiązana z chińskimi producentami eksportującymi, którzy brali w nim udział. W związku z tym, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 65 opinii, spółka ta nie może powołać się na ewentualne naruszenie prawa do obrony tych ostatnich.
- 72 Wniosku tego nie podważa okoliczność, że trzeci zarzut nieważności jest formalnie oparty na naruszeniu art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego z uwagi na błąd przy obiektywnym porównaniu wartości normalnej i ceny eksportowej. Ewentualny błąd w takim porównaniu byłby bowiem wyłącznie potencjalnym skutkiem podnoszonego braku przekazania przynajmniej we właściwym terminie niektórych informacji chińskim producentom eksportującym. Tymczasem jak zauważono już w pkt 67 niniejszego wyroku, taki brak, gdyby został wykazany, stanowiłby naruszenie prawa do obrony tych ostatnich.

- 73 Mając na uwadze powyższe rozważania, na przedłożone pytania należy udzielić odpowiedzi, że ich badanie nie ujawniło żadnego elementu mogącego wpłynąć na ważność spornego rozporządzenia.

W przedmiocie kosztów

- 74 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

Badanie pytań prejudycjalnych nie ujawniło żadnego elementu mogącego wpłynąć na ważność rozporządzenia Rady (WE) nr 91/2009 z dnia 26 stycznia 2009 r. nakładającego ostateczne cło antydumpingowe na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej.

Podpisy